

ΣΧΕΔΙΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Θεματική Ενότητα: Το σχολείο μας Γνωστικό Αντικείμενο: Γεωγραφία Διδακτική Ενότητα: Η περιοχή γύρω από το σχολείο μας (Προσανατολισμός)	Τάξη: Γ' Εκπαιδευτικός: Σταυρούλα Σαββίδου Σχολείο: Π.Δ.Σ. Ταμασού
---	--

Επιθυμητά αποτελέσματα	
Στόχοι: • Ποιους στόχους θα εξυπηρετήσει το σχέδιο μαθήματος;	
Α) ΓΝΩΣΕΙΣ Οι μαθητές/τριες θα:	* περιγράφουν την περιοχή γύρω από το σχολείο τους χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο (συνθήκες και κατευθύνσεις του ορίζοντα), * εκφράζουν τις τοπολογικές σχέσεις αντικειμένων στον χάρτη χρησιμοποιώντας το κατάλληλο λεξιλόγιο, * αναφέρουν τη θέση, τις βασικές συνθήκες, τους τόπους και τα τοπία που υπάρχουν στις περιοχές που μελετούνται στην ενότητα (περιοχή του σχολείου).
Β) ΣΤΑΣΕΙΣ Οι μαθητές/τριες θα αποκτήσουν συμπεριφορές:	* αντιδρούν όταν παρατηρούν / κρίνουν λανθασμένες χρήσεις του χώρου από άλλους ανθρώπους και να εκφράζουν τη διαφωνία τους βάση των κανόνων και κανονισμών που ισχύουν, * αλληλεπιδρούν, μέσα από ομαδική εργασία, εποικοδομητικά με οποιοδήποτε/οποιαδήποτε συμμαθητή/συμμαθήτριά τους, που πιθανόν να ανήκει σε διαφορετική ομάδα ανθρώπων.
Γ) ΔΕΞΙΟΤΗΤΕΣ: Οι μαθητές/τριες θα είναι ικανοί/ές να μπορούν να:	* αντιδρούν όταν παρατηρούν / κρίνουν λανθασμένες χρήσεις του χώρου από άλλους ανθρώπους και να εκφράζουν τη διαφωνία τους βάση των κανόνων και κανονισμών που ισχύουν (π.χ. της αίθουσας ή του σχολείου τους, ανέγερση βιομηχανικής μονάδας σε οικιστική περιοχή). * αλληλεπιδρούν, μέσα από ομαδική εργασία, εποικοδομητικά με οποιοδήποτε/οποιαδήποτε συμμαθητή/συμμαθήτριά τους.

1 ^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΠΡΙΝ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ 80 λεπτά)		
Αφόρμηση / Άνοιγμα διδασκαλίας	Τίθεται το εξής σενάριο με το σχετικό ερώτημα: <i>Ένας νέος μαθητής του σχολείου μας μετακόμισε πρόσφατα από την Ελλάδα στην Κύπρο μαζί με την οικογένειά του.</i> Διεξάγεται συζήτηση στην ολομέλεια του τμήματος, με βάση τις πιο κάτω παραμέτρους: (1) Τι χρειάζεται αυτή η οικογένεια (όπως και η δική μας οικογένεια) για να ζήσει καθημερινά; (π.χ. τρόφιμα, γάλα, ψωμί, κρέας, σχολείο για τα παιδιά, χώρο για να παίζουν τα παιδιά) (2) Από ποιους τόπους μπορούν να βρουν αυτά που χρειάζονται; (π.χ. σχολείο, υπεραγορά, κρεοπωλείο, περίπτερο, φούρνος, πάρκο). Τα παιδιά καλούνται να συζητήσουν τις ιδέες τους στην ομάδα ή/και να καταγράψουν τις ιδέες της ομάδας. Οι ομάδες ανακοινώνουν στην ολομέλεια τις εισηγήσεις τους σχετικά με το ερώτημα.	Σημαντικά σημεία: Υλικά: * Εικόνα μιας οικογένειας * Γεωγραφικό ερώτημα * Εντυπες
Δραστηριότητες / Εμπειρίες	Ακολούθως, τίθεται το γεωγραφικό ερώτημα: «Πώς μπορούμε να βοηθήσουμε την οικογένεια να γνωρίσει την περιοχή γύρω από το σχολείο μας, ώστε να βρίσκει αυτά που χρειάζεται;». Στη συνέχεια, μέσω συζήτησης, εντοπίζονται πιθανές δυσκολίες, οι	

	<p>οποιες επεξηγούνται, όπως: Α) Είναι δύσκολο να «ξεναγήσουμε» όλη την οικογένεια στην περιοχή του σχολείου το πρωί, διότι οι γονείς μπορεί να εργάζονται. Β) Είναι δύσκολο να εξηγήσουμε όλα όσα μπορούν να βρουν στην περιοχή του σχολείου μας, διότι δεν γνωρίζουμε όλους τους χώρους που υπάρχουν εδώ γύρω. Γ) Ίσως δυσκολευτούμε να εξηγήσουμε πού ακριβώς βρίσκεται το κάθε τι (π.χ. το κοντινό βενζινάδικο, η τράπεζα, κ.λπ.).</p> <p>Με βάση την όλη συζήτηση, σχεδιάζεται το πλάνο των δραστηριοτήτων που θα επιλέξει η ολομέλεια να υλοποιήσει:</p> <p>Πρώτα, θα περπατήσουμε στην περιοχή του σχολείου και θα γράψουμε τι υπάρχει στην περιοχή του σχολείου μας και θα χρησιμοποιήσουμε μια εικόνα ή έναν χάρτη, για να δείξουμε πώς μπορεί να πάει κάποιος από το σχολείο μας ως εκεί.</p> <p>Στη συνέχεια γίνεται επεξήγηση της έννοιας αεροφωτογραφία στον βιντεοπροβολέα μέσω GoogleEarth ως βοηθητικού μέσου για να βοηθήσουμε την οικογένεια. Η αεροφωτογραφία δίνεται σε έντυπη μορφή. Τα παιδιά εργάζονται ατομικά και σημειώνουν το περίγραμμα του χώρου του σχολείου και αναγράφουν σημεία αναφοράς εντός αυτού (π.χ. το γήπεδο, η αίθουσα πολλαπλής χρήσης, ο χώρος στάθμευσης, κ.λπ.).</p> <p>Με συζήτηση στην ολομέλεια, επαναφέρεται το γεωγραφικό ερώτημα και τίθεται ως στόχος η μελέτη της αεροφωτογραφίας της περιοχής του σχολείου για εύρεση πληροφοριών και απάντηση στο ερώτημα.</p> <p>Στη συνέχεια, τα παιδιά καλούνται να αποκωδικοποιήσουν στοιχεία που φαίνονται στην αεροφωτογραφία και βρίσκονται εκτός του χώρου του σχολείου. Ερωτήματα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν, για να βοηθηθούν τα παιδιά, είναι:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ποια χρώματα διακρίνονται κοντά στον χώρο του σχολείου; (ερμηνεία χρωμάτων διαφορετικών καλύψεων της γης) ο π.χ. οι γκριζες γραμμές είναι δρόμοι, το καφέ χρώμα είναι το άδαιο οικόπεδο δίπλα στο σχολείο. • Ποια σχήματα μπορούμε να ξεχωρίσουμε στην περιοχή του σχολείου μας; (ερμηνεία σχημάτων και κάλυψης) π.χ. τα μικρά κόκκινα ορθογώνια είναι σπίτια με κεραμίδια. • Πώς είναι η υφή στο πάρκο / στον χώρο στάθμευσης; (ερμηνεία υφής και συνδυασμός χρώματος και υφής) π.χ. φαίνεται καφέ με πράσινες βούλες. • Ποιος χώρος / Ποιο κτήριο μπορεί να είναι αυτός/-ό, που φαίνεται να είναι ... (π.χ. ορθογώνιο, με άσπρο χρώμα); π.χ. είναι το κτήριο της τράπεζας (η οροφή). • Τι υπάρχει ανατολικά του ... / βόρεια του ...; (για χώρους που γειτνιάζουν με το σχολείο). <p>Τέλος, τα παιδιά καλούνται να προγραμματίσουν την επόμενη δραστηριότητα, που αφορά στην περιήγηση στην περιοχή κοντά στο σχολείο. Η περιήγηση θα αποτελέσει έναν ακόμη τρόπο συλλογής δεδομένων, προκειμένου να απαντηθεί το ερώτημα διερεύνησης. Τα παιδιά εργάζονται, πρώτα, ατομικά και, μετά, ομαδικά, προκειμένου να σημειώσουν τα υλικά που θα χρειαστούν κατά την περιήγηση.</p>	<p>αεροφωτογραφίες *Ηλ. Υπολογιστής *Βιντεοπροβολέας *Πρόγραμμα GoogleEarth *Φύλλο Εργασίας οργάνωσης σ.23</p>
--	--	--

Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	<p>Στις ανακοινώσεις στην ολομέλεια αιτιολογούν τη χρησιμότητα κάθε υλικού. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Θα πάρουμε μαζί μας την αεροφωτογραφία του σχολείου, διότι εκεί μπορούμε να δούμε πού βρίσκεται κάθε τόπος. • Χρειαζόμαστε πινάκιο, για να στερεώσουμε την αεροφωτογραφία και για να μπορούμε να γράφουμε. • Θα πάρουμε μαζί μας καπελάκια, για να προστατευτούμε από τον ήλιο. 	
Αναστοχασμός μαθητή/τριας: Μου άρεσε η δραστηριότητα με την αεροφωτογραφία.		
Αναστοχασμός εκπαιδευτικού: Τα παιδιά έδειξαν μεγάλο ενδιαφέρον να γνωρίσουν την περιοχή του σχολείου τους και γενικότερα την κοινότητά τους μέσω αεροφωτογραφίας.		
Αξιολόγηση: Από τη συμπλήρωση του φύλλου εργασίας και συντρέχουσα.		

2 ^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΚΑΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ)		
Αφόρμηση/ Άνοιγμα διδασκαλίας	<p>Αρχικά, η/ο εκπαιδευτικός οδηγεί τα παιδιά σε σημείο εντός του σχολικού χώρου (π.χ. κεντρική αυλή ή γήπεδο), προκειμένου να προσανατολίσουν τις αεροφωτογραφίες τους. Αυτό επιτυγχάνεται με τον εξής τρόπο: 1. Εντοπίζονται δύο σημεία στον χώρο του σχολείου που είναι ορατά από τη θέση που βρίσκονται τα παιδιά και αναγνωρίζονται στην αεροφωτογραφία. Για παράδειγμα, το γήπεδο να βρίσκεται στα δεξιά και το σχολικό κτήριο στα αριστερά. Τα παιδιά καλούνται να περιστρέψουν την αεροφωτογραφία, ώστε, από το σημείο που βρίσκονται, η κατεύθυνση των σημείων που επιλέγηκαν στην αεροφωτογραφία στον πραγματικό χώρο να συμπίπτει με την κατεύθυνση τους στο έδαφος. Δηλαδή, στο πιο πάνω παράδειγμα, στην αεροφωτογραφία το γήπεδο να βρίσκεται στα δεξιά των παιδιών και το σχολικό κτήριο στα αριστερά τους.</p> <p>2. Τα παιδιά σημειώνουν με το μολύβι τους τη θέση στην οποία βρίσκονται (π.χ. με μια κουκκίδα).</p>	Σημαντικά σημεία: ✓Υλικά: *Αεροφωτογραφία * πινάκιο * μολύβια *Φύλλο αξιολόγησης/ετετράδιο αξιολόγησης σ.23

Δραστηριότητες / Εμπειρίες	<p>Στην πορεία της περιήγησης, τόσο εντός και εκτός του σχολείου, τα παιδιά καλούνται να σταματούν σε συγκεκριμένα σημεία προκειμένου:</p> <p>α) να παρατηρούν τα χρώματα και τα σχήματα που φαίνονται στο έδαφος και να τα συσχετίζουν με χρώματα και σχήματα στην αεροφωτογραφία (π.χ. κεραμιδένιες στέγες, χρώμα και σχήμα δρόμων/πάρκων/οικοπέδων),</p> <p>β) να εντοπίσουν στην αεροφωτογραφία τη θέση στην οποία βρίσκονται και την κατεύθυνσή τους,</p> <p>γ) να εντοπίσουν/σημειώσουν χαρακτηριστικά σημεία αναφοράς στην αεροφωτογραφία (π.χ. το περίπτερο/μπακάλικο της περιοχής), που θα χρειαζόταν η νέα οικογένεια (επαναφορά γεωγραφικού ερωτήματος) και να εξηγήσουν ποια διευκόλυνση προσφέρουν σε μια οικογένεια. Για παράδειγμα: «Η οικογένεια μπορεί να ψωνίζει τρόφιμα από το μπακάλικο και να μεταφέρει τα ψώνια στο σπίτι.»</p> <p>δ) να παρατηρήσουν τυχόν προβλήματα / δυσκολίες / ελλείψεις, που μπορεί να δυσκολέψουν τη ζωή της οικογένειας (π.χ. έλλειψη διαβάσεων πεζών, απουσία χώρων στάθμευσης ή χώρων ψυχαγωγίας, εμπόδια στα πεζοδρόμια, κ.λπ.)</p>	
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	<p>Τα παιδιά στις ομάδες τους σημειώνουν στις αεροφωτογραφίες όσα εντόπισαν. Συμπληρώνουν την αυτοαξιολόγηση/ετεροαξιολόγηση στη σ.23 για την εργασία στην ομάδα. Ακολουθώντας, εντοπίζουν τους χώρους και τα κτήρια στην αεροφωτογραφία της περιοχής του σχολείου και περιγράφουν πού βρίσκεται κάθε χώρος/κτήριο σε σχέση με τη θέση του σχολείου. Για παράδειγμα:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Στα δυτικά του σχολείου μας υπάρχει ένα πάρκο. Τα παιδιά μπορούν να παίζουν στο πάρκο τα απογεύματα. 	
Αναστοχασμός μαθητή/τριας: Μάθαμε πολλά πράγματα με διασκεδαστικό τρόπο.		
Αναστοχασμός εκπαιδευτικού: Τα παιδιά συμμετείχαν ενεργά σε όλες τις δραστηριότητες.		
Αξιολόγηση: Συμπλήρωση στην αεροφωτογραφία όσων εντόπισαν.		

3^ο Στάδιο: Σχεδιασμός δραστηριοτήτων (ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΚΕΨΗ)		
Αφόρμηση/ Άνοιγμα διδασκαλίας	<p>Τα παιδιά παρουσιάζουν τις αεροφωτογραφίες που ετοίμασαν και εξηγούν τι σημείωσαν πάνω. Τίθεται το εξής ερώτημα με σκοπό της διατύπωσης της αξιολογικής κρίσης: «Η περιοχή του σχολείου μας είναι κατάλληλη, για να ζήσουν οικογένειες με παιδιά;». Γίνεται συζήτηση στην ολομέλεια αναφορικά με τις διευκολύνσεις που ήδη υπάρχουν στην περιοχή και εξυπηρετούν τις οικογένειες, με βάση τα δεδομένα που έχουν ήδη συλλεγεί για την περιοχή. Αν αναφερθούν δυσκολίες ή αρνητικά σχόλια για την περιοχή (π.χ. θόρυβος, διακίνηση οχημάτων, οδικά προβλήματα),</p>	Σημαντικά σημεία: ✓Υλικά: *Φωτογραφίες από την επίσκεψη *Υπολογιστής *Προβολέας *Φύλλο εργασίας

	καταγράφονται στον πίνακα ξεχωριστά, για να επαναφερθούν αργότερα. Με τη λήξη της συζήτησης ο/η εκπαιδευτικός καλεί τα παιδιά να σκεφτούν άλλες διευκολύνσεις που πιστεύουν ότι χρειάζεται να υπάρχουν στις περιοχές που ζουν οικογένειες με παιδιά, εκτός από αυτές που ήδη υπάρχουν στην περιοχή τους.	σ.2 2
Δραστηριότητες/ Εμπειρίες	Τα παιδιά εργάζονται ατομικά, προκειμένου να επιλέξουν τι μπορεί να διευκολύνει τη ζωή των οικογενειών με παιδιά, χρησιμοποιώντας τον κατάλογο με τις διευκολύνσεις που παρουσιάζονται στην εργασία 1 του Φύλλου Εργασίας (σελ. 22). Μέσα από συζήτηση στην ολομέλεια οι διάφορες διευκολύνσεις ομαδοποιούνται με βάση τις δραστηριότητες τις οποίες μπορούν να κάνουν οι άνθρωποι εκεί (π.χ. να ψωνίσουν διάφορα πράγματα, να διασκεδάσουν, να μάθουν πράγματα). Τα παιδιά εργάζονται ατομικά και καταγράφουν τις διευκολύνσεις που υπάρχουν στην περιοχή του σχολείου τους.	
Κλείσιμο στην ολομέλεια της τάξης	Τα παιδιά απαντούν το ερώτημα που τέθηκε στην αρχή της ενότητας.	
Αναστοχασμός μαθητή/τριας: Μου άρεσε πολύ η δραστηριότητα.		
Αναστοχασμός εκπαιδευτικού: Τα παιδιά εργάστηκαν δημιουργικά και με μεγάλη προσήλωση.		
Αξιολόγηση: Φύλλο εργασίας βιβλίου σελ.24		